

MODERN İKTİSAT BİLİMİNİN KURUCULARI

Modern iktisat biliminin önemli kurucularından olan,
THOMAS ROBERT MALTHUS
East India Company College, Haileybury, İngiltere
"Nüfusun İlkeleri Üzerine Bir Araştırma"
adlı çalışmasıyla iktisat biliminin unutulmazları arasında yer almıştır.

THOMAS ROBERT MALTHUS (1766-1834)

Yaşam Öyküsü: 1766 yılında Surrey, İngiltere'de varlıklı bir ailenin çocuğu olarak doğan T.R. Malthus, ilk eğitimi evde aldı ve üniversite için itinayla eğitildi. Babası "eksantrik" bir kişilik olarak tanımlanan, yaşlı ve meraklı bir centilmen, David Hume'un dostu ve sıkı bir J.J. Rousseau hayranı olan Daniel Malthus'tu. Babası varlıklı olsa da, T. R. Malthus'un hayatında hiçbir zaman iki yakası bir araya gelmedi. Malthus, 1804 yılında evlendi ve bu evliliğinden üç çocuğu oldu. Malthus'un yaşam öyküsüne bakıldığında, çağının en çok istismar edilen insanı olduğu görülmektedir. Biyografisini yazan J. Bonar, "çünkü burada, ailenin kötülükleri hakkında nutuk çektikten sonra evlenecek kadar yüzsüz bir insan söz konusudur" der. Ancak böylesine bir istismarın, dünyada ahlaki sınırlama isteyen bir insanın başına gelmesi kaçınılmazdır. Malthus buna rağmen, ne yaşadığı çağın ölçülerine göre bir erdem anıtydı, ne de insan yiyen bir canavardı. Ama elbette, toplumun hazin sonunu gösteren birisi kolay kolay yaygın bir sevgi ve saygı kazanamazdı. T. R. Malthus ile David Ricardo'nun farklı görüşleri olmasına rağmen iki yakın dost oldukları bilinmektedir. Hatta Ricardo'nun mektuplarından birinde Malthus'a "benimle aynı görüşü paylaşıydın seni bu kadar sevmezdim" diye yazdığı, Malthus'un Ricardo hakkında ise "ailem dışında hiç kimseyi asla bu kadar sevmedim" dediği bilinmektedir. Malthus, 1805'den itibaren ömrünü Haileybury'de ailesiyle birlikte sükunet içinde bir akademisyen olarak geçirdi. 1834'de Bath gezisinde vefat etti.

Eğitim-Kariyer: 1784'de Cambridge Üniversitesi'ne girdi ve matematik üzerine eğitim aldı. 1791'de aynı üniversiteden yüksek lisans derecesi aldı. 1793'de yine aynı üniversitede akademisyen olan Malthus, 1804'de evlenene kadar bu görevini sürdürdü. 1797'de ise bir Anglikan kır vaizi olarak ruhban sınıfına katıldı. Malthus, yaşamını akademik araştırma içinde geçirdi. 1805 yılında Haileybury'de, East India Company College'de iktisat üzerine verdiği derslerle İngiltere'nin ilk ekonomi politik profesörü oldu. Ekonomi politik üzerine verdiği derslerde kazandığı tecrübelerle tahıl yasası, rant gibi uygulamaya yönelik konularda makaleler yazdı. Keynes, Darwin, Marx gibi isimleri etkilemiştir. 1819'da Royal Society'ye kabul edildi. 1821'de üyeleri arasında Ricardo ve Mill'in bulunduğu Political Economy Club'a katıldı.

Hobileri: Malthus, sosyal ilişkilere önem veren bir insandı. Yerel halkın problemlerine ilgi duyan Malthus, iktisatta da teoriden ziyade uygulamaya önem vermekteydi ve günlük yaşantıdaki ekonomik problemler üzerine odaklanmaktaydı.

İktisat Bilimine Katkıları: Malthus diğer önemli iktisatçılardan farklı olarak kötümser bir iktisatçıdır ve insanın kaçınılmaz sonunun yoksulluk olduğunu savunmuştur. Malthus, 1798 yılında An Essay on The Principle of Population as It Affects the Future Improvements of Society başlıklı ünlü çalışmasını yayımladı ve uyumlu bir evren, uyumlu bir toplum sevdalısı herkesi şoke etti. Böylece Malthus, dönemin düşünürlerine ilerleme yerine kasvetli, ürpertici bir son sunmuş oldu. Malthus'a göre toplum, eskisinden daha yüksek bir seviyeyi tutturmak bir yana, insanın üreme dürtüsünün insanlığı bir varlık-yokluk uçurumunun kıyısına getireceği umutsuz bir tuzağa düşmüştü. Öyle ki, insan soyunun bu hızlı çoğalma eğilimine karşılık, toprağın çoğaltılması yavaş ve tedrici olacaktır. Sonuçta, insan türünün daha büyük bir kısmı daima sefalete maruz kalacaktır. Nüfus geometrik bir şekilde artarken, yiyecek arzının aritmetik olarak artacağını öngörmüştür. Buna rağmen insanlar yiyeceksiz yaşamayacağına göre, sürekli büyüyecek olan açık, savaş, hastalık ve kıtlık gibi nedenlerle kapatılacaktır. Malthus, 1820 yılında Ekonomi Politikin İlkeleri adlı kitabını yayımladı. Genel kaniya göre Malthus, kendi iktisadi muhakemesini hiçbir zaman ikna edici veya anlaşılır hale getirememiştir.